

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
dr Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 23 sierpnia 2001 r.

35230

RPO/345379/2000/VI/JW

Pani
Prof. dr hab. Alicja Grześkowiak
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej
WARSZAWA

Szanowna Pani Marszałek

W związku z przekazaną przez Marszałka Sejmu do Senatu ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo farmaceutyczne pozwalam sobie zasygnalizować Pani Marszałek, że rozwiązania art. art. 99 i 101 tej ustawy mogą budzić wątpliwości co do zgodności z Konstytucją RP w szczególności zasadą wyrażoną w art. 20 i art. 22. Problem ten był przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego na tle rozwiązań zawartych w ustawie z dn. 10 października 1991 r. o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i nadzorze farmaceutycznym (Dz. U. Nr 105, poz. 452). Między innymi art. 33 ust. 2 tej ustawy stanowił, że: "Koncesję na prowadzenie apteki ogólnodostępnej może otrzymać wyłącznie farmaceuta, z zastrzeżeniem przepisu ust. 3", który brzmiał: "W szczególności uzasadnionych przypadkach koncesja na prowadzenie apteki ogólnodostępnej może być udzielona innemu podmiotowi niż wymieniony w ust. 2".

Orzeczeniem z dnia 20 sierpnia 1992 r. w sprawie sygn. akt K. 4/92 Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 73 pkt 2 ustawy z dnia 10 października 1991 r. o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i nadzorze

farmaceutycznym (Dz. U. Nr 105, poz. 452) jest niezgodny z art. 1, art. 7 i art. 3 ust. 1 Przepisów Konstytucyjnych, zaś art. 33 ust. 2 powołanej ustawy o środkach farmaceutycznych jest niezgodny z art. 6 i art. 3 ust. 1 Przepisów Konstytucyjnych utrzymanych w mocy na podstawie ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r.

We wskazanym orzeczeniu Trybunał Konstytucyjny wywiódł, że konstytucyjna zasada swobody gospodarczej gwarantuje swobodę działalności przede wszystkim pod względem podmiotowym, albowiem podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej jest wolne i dozwolone każdemu na równych prawach. Natomiast prowadzenie samej apteki (kierownictwo apteki) oraz wykonywanie w tej aptece - jako wykonywanie zawodu wymagającego wiedzy specjalnej - określonych prac, powinno być ustawowo dopuszczalne tylko dla osób posiadających określone kwalifikacje zawodowe (str. 22 - 27 wyroku T.K.).

Orzeczenie Trybunału zostało przez ówczesny Sejm przyjęte. Orzeczenie Trybunału z dnia 20 sierpnia 1992 r. przedstawiam w załączeniu.

Wątpliwości budzą także przepisy dotyczące "reglamentacji" aptek. Pozostają one w sprzeczności z zasadą wolności gospodarczej, której ograniczenie jest dopuszczalne tylko ze względu na ważny interes publiczny.

Wątpliwości budzi także art. 16 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. W ustępie 1 art. 16 ustawodawca stanowi: "Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia apteki ogólnodostępnej, wydane przed dniem wejścia w życie Prawa farmaceutycznego, zachowują ważność".

Jednocześnie w ust. 2 tego artykułu zapisano: "Przedsiębiorcy prowadzący apteki ogólnodostępne w dniu wejścia w życie Prawa farmaceutycznego obowiązani są dostosować swoją działalność do przepisów tej ustawy w terminie roku od dnia wejścia jej w życie, z wyłączeniem wymagań określonych w art. 97 Prawa farmaceutycznego, które należy spełnić w terminie 5 lat od dnia wejścia jej w życie".

Tak sformułowany przepis sugeruje, że w terminie jednego roku przedsiębiorcy muszą się dostosować do treści art. 99 Prawa farmaceutycznego, a więc interpretacja może pójść w kierunku, że zezwolenia dotychczasowe mogą być ważne tylko przez rok.

Omawiany projekt ustawy Prawo farmaceutyczne może być tak interpretowany, iż wyklucza z prowadzenia aptek osoby prawne i organizacje nie posiadające osobowości prawnej. Także art. 101 Prawa farmaceutycznego, ustalający ściśle limity ilości aptek w powiązaniu z ilością mieszkańców na danym terenie stanowi zbyt daleko posuniętą ingerencję w swobodę działalności gospodarczej tylko w interesie jednej grupy zawodowej, co może być uznane za naruszenie art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Ochrona interesów korporacji, nawet bardzo liczącej się, nie może być utożsamiana z ważnym

interesem publicznym. Ponadto ustawa ta może stać się precedensem wywołującym podobne żądania innych zawodów.

Przedstawiając Pani Marszałek niniejsze uwagi

pozostaję z szacunkiem

Zastępca

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Dr Jerzy Świątkiewicz